

➔ bir 'zafer' sergisi; Hayat Kazandı

Leyla Gediz
'Broken', 2016
oil on canvas, 38x60x4 cm

Önce Balat'a şaşırdım, sonra Leyla'ya.

Son iki senedir içinden çıkamadığım bir konu var. Peki şimdi hayata hiçbir şey olmamışçasına devam mı etmeli, yoksa durdurmalı mı gündelik olanın akışını, hayatı? İkilem, çünkü bir yanın 'hayat senin elbette doyasıya ...' falan diyor. Diğer yandan adımların geri gidiyor, istemiyorsun, çünkü bu kadarı çok fazla.

Son iki senedir bu işin içinden çıkabilenleri ve çıkamayanları izliyorum. Yani elinde bir 'hayat' ile kalakalanların, bu saatten sonra o 'hayat' ile acaba ne yapacaklarını merak ediyorum. 'Beyhude bir çaba' ile 'şimdi değilse ne zaman?' fikirleri arasında gidip gelip gidiyorum... Son iki senedir 'zamanlama' hiç olmadığı kadar önemli tabii.

Leyla'nın hep kendine dair bir zaman dilimi vardı. Ben o zaman diliminden tanırım Leyla'yı. Sanırım bugüne kadar yaptığı sergilerin tamamını gördüm. Göremediğim bir kaçına ise görmüş kadar hakimim. Koşullar ve mekanlar daima değişti, onun kendine özgü zamanı hiç değişmedi. Fakat şimdi o zaman beni farklı zamanlarla meç ediyor. Nostalji diyemeyeceğim, melankoli hiç değil, başka türlü bir yüzleşme. Hayata dair.

Gemmayzeh'de savaş yıkıntıları arasında filizlenen sanat galerilerini gezerken şöyle düşünüyordum; bu insanlar sanat yaparak sanat dışında bir şeyi daha mümkün kılıyorlar, hayatın her şeye rağmen devam edebileceği gerçeğiyle yüzleşmemizi sağlıyorlar... Balat bir süredir bana Gemmayzeh kadar yakın/uzak. Şimdi aynı sokaklarda yürümemin bir nedeni var.

Yaptığı her sergide iki adım geri, üç adım ileri gitmeyi sever Leyla. Lineer zamanı kırar, başka türlü yer açamaz kendi zamanına. Asla 'kendini aşma' hevesine düşmez, pratiğine ihanet etmez. Bugün yaptığı resim, on sene önce yaptığı resmi çürütmez, böyle bir kaygı da gütmez. Kendi zamanına duyduğu sadakat, onun eserleriyle haşır neşir olan izleyiciye ayrı bir haz verir. Her şeyin yerli yerinde olduğuna dair, sanatçıya duyulan bir tutkuya dönüşür. Tarih gibi.

'Loş Bahçe' serisi gibi doğrudan mekana odaklandığı serilerini ve bazı istisnaları saymazsak genellikle mekan yoktur Leyla'nın resminde. Mekan boşluktur. İmge ve mekan arasındaki ilişkiyi gölge/ışık oyunları ile yansıtır tuvale. Perspektifi kurar fakat imgeyi en doğru noktaya yerleştirmeyi izleyiciye bırakır. Buraya kadar olan tuvalin kapladığı alanla ilgili.

Bir de tuvalin dışı var ki, ikinci bir katman olarak sergi mekanını düşünmemizi gerektiriyor. Uzunca süredir resim asmıyor Leyla, resim koyuyor. Ardışık formüller arasında konumlanan her bir tuval, imgenin mekanla, izleyiciyle ve bir diğer imgeyle olan ilişkisini yeniden tarifliyor. Tüm bu formüller arasında 'sergi' bir bütün olarak konuşuyor. Son senelerde yaptığı neredeyse tüm sergilerde bu bütünü bozdu ve baştan kurdu.

Serpilen, hem tuvalin içerdiği hem de mekanda ürettiği içerik bağlamında bana kalırsa bir zirve. Fakat dikey anlaşılmalı, uzun zamandır kurmakta olduğu yatay denklem içerisinde bir köşe taşı... Üstelik bu kez hiç olmadığı kadar 'biz'e doğru. Sanatçının 'serpilişi', hem bireysel pratiğinin tarihine, hem de bugünkü tarihe yansıttığı ışığın (yer yer ters yüz ettiği gölge oyunlarının) örgüsünde.

Bir süredir çok büyük prodüksiyonlu sergilerle pek ilgilenmiyorum. O gibi sergilerde özgül soru(n)larıma dair yanıtlar yakalayamıyorum. Asıl açılımın kamuya yönelik olduğunu görüyorum ve doğrusu o kamusal hengameden bana ışık doğmuyor. Esasen uzunca bir süredir lokalde neler olup olamayacağını merakındayım. O beklenmedik çıkışı bekliyorum. Biraz da bu beklentiden olsa gerek, (başta dönersek) önce Balat'a şaşırdım, sonra Leyla'ya. WOW!

Ve buradan bize gelirsek;

Hayatta bazı konular vardır, onlardan bahsederken adını telaffuz etmeye asla lüzum görmeyiz... Cümlelerin renginden iki taraf da anlar bahsedileni. Harbiye yönüne giden halk otobüsüyle eve dönerken içgüdüsel olarak dökülürverdi ağızımdan o en içimi kemiren soru;

"Tamam ama, peki sen bunu nasıl başardın?"

tereddütsüz yanıtladı Leyla;

"Anka kurtardı beni..."

Şaşırmadım, ama ben yapamazdım. Dakikalar önce yolun kenarında taksi beklerken, koca otobüsü çevirip "hadi atla bunla gidelim" diye biniverdi Leyla... Ben tek başıma artık o otobüse de binemezdim.

Leyla aynı Leyla.

Leyla daima.